

Załącznik Nr 1 do uchwały
Nr XXX/229/2013
RADY GMINY WIELGIE
z dnia 7 czerwca 2013r.

Plan Odnowy Miejscowości Wielgie na lata 2013 - 2020

Spis treści

Wstęp

1 Charakterystyka miejscowości Wielgie

1.1 Położenie sołectwa

1.2 Warunki naturalne

Położenie geograficzne

Historia miejscowości Wielgie

2 Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Wielgie

2.1 Zasoby przyrodnicze

2.2 Infrastruktura społeczna

2.3 Kapitał społeczny i ludzki

3 Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Wielgie

4 Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność miejscowości Wielgie w latach 2010-2017

5 Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu

Wstęp

Mieszkańcy sołectwa Wielgie wystąpili z inicjatywą odnowy miejscowości, w tym celu opracowali Plan Odnowy miejscowości. Jego pierwsza wersja na lata 2009-2016 została przyjęta uchwałą zebrania wiejskiego Nr1/2009 z dnia 27 czerwca 2009 r. i zatwierdzona Uchwałą nr XXX/203/09 Rady Gminy Wielgie z dnia 29 czerwca 2009r. Pierwszym dofinansowanym projektem był zakup instrumentów dla reaktywowanej po wielu latach orkiestry dętej.

Drugi Plan Odnowy Miejscowości Wielgie na lata 2010 – 2017, zatwierdzony Uchwałą Rady gminy Wielgie NrXLVI/294/10 z dnia 27 października 2010 r. stanowił kontynuację poprzedniego, a wprowadzone zmiany wynikały z wymogów formalnych oraz kolejnego zadania planowanego do realizacji w ramach PROW 2007-2013, Działania „Odnowa i rozwój wsi”. Projektem tym była budowa Gminnego Ośrodka Kultury w Wielgiem. Prace nad Planem poprzedzone były konsultacjami z mieszkańcami, które odbyły się w następujących terminach: 27 września 2004r; 01.10. 2004r.; 14.10 2004r; 18.07. 2007r.; 05.10 2007r. 27.06. 2009r. Oraz 16.09. 2010 roku.

Na spotkaniach dokonano diagnozy sytuacji sołectwa, zebrano informacje na temat:

- struktury wiekowej,
- wykształcenia,
- źródeł utrzymania mieszkańców ,
- infrastruktury technicznej,
- środowiska przyrodniczego, kulturowego,
- dziedzictwa religijnego,
- działających organizacji,
- dokonano analizy SWOT.

Wynikiem dyskusji mieszkańców było opracowanie celów strategicznych, celów krótkoterminowych oraz ustalenie ich hierarchii. Już na pierwszym spotkaniu określono wizję, która zawiera potrzeby mieszkańców, ich oczekiwania wobec przyszłości. Aktualny, trzeci, plan odnowy miejscowości Wielgie jest dalszą kontynuacją jego poprzedników, zaktualizowany i dostosowany do wymogów formalnych, w związku z planowaną konsekwentną realizacją wcześniej przewidzianych, kolejnych operacji.

W 2007 r. w gminie opracowany został „Plan Rozwoju Lokalnego, w którym mieszkańcy Wielgiego brali aktywny udział. Opracowane zostały cele strategiczne i szczegółowe zadania do realizacji na najbliższe lata. Wiele z zadań ujętych w programie przewidzianych zostało do realizacji we wsi Wielgie. Do najważniejszych z nich należą:

1. Budowa gminnego ośrodka kultury w Wielgiem.(zrealizowany);
2. Zakup instrumentów i utworzenie orkiestry dętej.(zrealizowany);
3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym budowa pieszo jezdni, chodników, parkingów i dróg do instytucji publicznych, obsługujących mieszkańców-do kontynuacji;
4. Kompleksowe wyposażenie Ośrodka Kultury Gminy Wielgie-do realizacji;

WIZJA : Aby moja wieś była aktywna gospodarczo i kulturalnie oraz bezpieczna, wesola, przyjazna, zadbana i czysta.

1 Charakterystyka miejscowości Wielgie

1.1. Położenie sołectwa

Sołectwo Wielgie : **powierzchnia sołectwa 8,35 km²; liczba ludności 1242**, (Wielgie 817, Miodusy 425); Nazwy wsi: Wielgie część administracyjna, Modusy są wsią historyczną.

Gmina Wielgie: **powierzchnia gminy w km 133,8; liczba ludności ok. 6,9 tys.**; liczba wsi 32; nazwy wsi: Bałdowo, Bętlewo, Będeń Czarne, Chalinek, Gołabki, Józefowo, Kamienne Brody, Kurowo, Lipiny, Nowa Wieś, Oleszno, Orłowo, Piaseczno, Płonczyn, Płonczynek, Podkłokock, Czerskie Rumunki, Rumunki Tupadelskie, Rumunki Witkowskie, Rumunki Oleszeńskie, Szczepaki, Suradówek, Suszewo, Tupadły, Teodorowo, **Wielgie**, Witkowo, Wylazłowo, Zaduszniki, Zakrzewo, Złowody.

Powiat lipnowski: **powierzchnia w km** 1015,6; **liczba ludności** ok. 68 tys.; **liczba gmin** 9; nazwy gmin: Bobrowniki Chrostkowo, Dobrzyń nad Wisłą, Kikół, Lipno (gmina miejska), Lipno (gmina wiejska), Skępe, Tłuchowo, **Wielgie**.

1.2 Warunki naturalne

Położenie geograficzne

Sołectwo Wielgie jest częścią gminy Wielgie położoną w powiecie lipnowskim, województwie kujawsko – pomorskim w obrębie Pojezierza Dobrzyńskiego. Sołectwo Wielgie sąsiaduje z miejscowościami: Lipiny, Betlewo, Tupadły, Oleszno, Nowa Wieś, Teodorowo. Przez Wielgie biegnie droga Wojewódzka Lipno – Dobrzyń nad Wisłą - Płock . Drogi powiatowe do Czarnego i Oleszna Dzięki dużej ilości dróg utwardzonych oraz drogi wojewódzkiej sołectwo ma bardzo dobre powiązania komunikacyjne (m.in. PKS, trzy przystanki autobusowe) z Włocławkiem, Lipnem, Płockiem, Dobrzyniem nad Wisłą.

Historia miejscowości Wielgie

Osadnictwo na terenie Gminy Wielgie rozwinęło się pod koniec XIII i na początku XIV w. Osady parafii Wielgie pojawiają się w źródłach w XV wieku. Z zachowanego wykazu parafii archidiakonatu dobrzyńskiego wynika, że w 1510 roku wymieniona jest parafia Wielgie pod wezwaniem św. Wawrzyńca, składające się z dwóch wsi: Wielgie i Nowa Wieś.

Dalsze zapiski o wsi Wielgie pochodzą z 1564 roku. notatki mówią o folwarku i kościele. Znajdował się tu dwór, który w XIX w. był w posiadanie Mioduskich, następnie Miączyńskich, którzy wybudowali gorzelnię, młyn, spichlerz i suszarnię cykorii. Hrabia Tadeusz Miączyński około 1900 roku wybudował nowy dwór, który na dzień dzisiejszy już nie istnieje.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości Wielgie.

2.1. Zasoby przyrodnicze

Sołectwo leży w sąsiedztwie lasu. W miejscowości Wielgie znajduje się Park krajobrazowy założony w połowie XIX w. i na początku XX wieku połączony z kompleksem leśnym, jeden z największych parków podworskich na Ziemi Dobrzyńskiej. W parku znajdują się dwa stawy oraz różnorodne drzewa np. jesion wyniosły stanowiący pomnik przyrody.

Gleby w przeważającej części stanowią III, IV, V i VI klasy. W sołectwie występują pokłady torfu.

Sołectwo leży w pobliżu atrakcyjnych turystycznie miejscowości Teodorowo, Orłowo, Tupadły, tamtejsze jeziora w okresie letnim przyciągają turystów, którzy korzystają z bazy noclegowej i sklepów Wielkiego.

Park – aleja klonowa

2.2. Infrastruktura Społeczna

W sołectwie brak ośrodka kultury (budynku), w którym można by organizować imprezy kulturalne. Wszelkie imprezy wiejskie organizowane są na placu przed Szkołą Podstawową oraz na stołówce szkolnej (wynajmowana na wesela).

Po zajęciach szkolnych dzieci mają możliwość uczestniczenia w treningach piłkarzy lub skorzystać z ogólnodostępnej siłowni znajdującej się w szkole podstawowej. Dla uzdolnionej młodzieży działają kółka muzyczne i

wokalne. Szkoła organizuje liczne zajęcia pozalekcyjne, kółka zainteresowań. W Wielgim mieści się również Biblioteka Gminna która ma bardzo okazały księgozbiór i zarówno mieszkańcy wsi jak i młodzież korzysta z wypożyczalni oraz kąca czytelniczego. W Bibliotece znajduje się również kilka komputerów z których dzieci mogą korzystać po zajęciach lekcyjnych. W czasie wakacji organizowane są również w bibliotece konkursy czytelnicze, wieczory bajek dla dzieci oraz dyskusje nad książkami. Dużym wydarzeniem kulturalnym dla społeczeństwa stało się zorganizowanie spotkania z Beatą Tyszkiewicz i Wiesławą Czaplińską, autorką książki o Poli Negri.

W Wielgim organizowane są również pikniki rodzinne, odpust w dzień św. Wawrzyńca, imprezy z okazji dnia strażaka jak również dożynki gminne. W Wielgim działają dwa zespoły artystyczne.

Młodzież aktywna sportowo może działać w Gminnym Ludowym Klubie Sportowym „Wicher”. Klub posiada trzy drużyny piłki nożnej (trampkarze, juniorzy i seniorzy), które biorą udział w rozgrywkach ligowych, halowych i turniejach o mistrzostwo powiatu Lipno LZS-ów, o puchar Wójta Gminy Wielgie i puchar starosty Lipnowskiego. Prężnie działa również Uczniowski Klub Sportowy „Wicher”, organizujący codziennie pozalekcyjne zajęcia sportowe dla uczniów. Drużyna koszykarska The Glid’s bierze udział w rozgrywkach koszykarskich w lidze amatorskiej.

Młodzież z sołectwa uczęszcza do tutejszej szkoły podstawowej i gimnazjum. Szkoły zawodowe, średnie wybierają w Lipnie, Dobrzyniu nad Wisłą i we Włocławku .

Cechą charakterystyczną sołectwa jest to, iż Wielgie stanowi centrum administracyjne, oświatowe i kulturalne. Tu znajduje się Urząd Gminy, Poczta, Posterunek Policji, Ośrodek Zdrowia, Bank Spółdzielczy, nowy kościół, Zespół Placówek Oświatowych w skład którego wchodzi Przedszkole, Szkoła Podstawowa i Publiczne Gimnazjum. Instytucja kultury - Biblioteka Gminna

Zespół Placówek Oświatowych

Urząd Gminy w Wielgiem

Struktura wykształcenia:

Ilość osób z wykształceniem podstawowym -- 316

Ilość osób z wykształceniem zawodowym -- 488

Ilość osób z wykształceniem średnim -- 392

Ilość osób z wykształceniem wyższym-- 102

Gospodarka

a) Ilość osób pracujących posiadających gospodarstwa 119

b) Ilość zarejestrowanych działalności gospodarczych we wsi Wielgie - 84

Struktura wiekowa mieszkańców

Wielgie:

Do 25 roku życia – 488 osób

Miedzy 25 a 55 rokiem życia - 586 osób

55 lat i więcej – 226 osób

Mieszkańcy sołectwa Wielgie utrzymują się głównie z pracy najemnej w urzędzie gminy, szkole, posterunku policji, banku, w urzędach poza terenem gminy, zakładach usługowych, a także z prowadzonej własnej działalności oraz z rolnictwa (produkcja nastawiona jest na hodowlę krów i trzody chlewnej). W sołectwie jest: 15 większych gospodarstw, 239 działkowiczów. Produkcja zróżnicowana. Działalności gospodarcze stanowią zakład pogrzebowy, usługi stolarskie, usługi budowlane, stacja paliw, piekarnia, sklepy, zakłady mięsne, Działa również Gminna Spółdzielnia Chłopska

Infrastruktura techniczna

Na terenie sołectwa Wielgie znajduje się 248 przyłączy sieci wodociągowej, 133 przyłączy do kanalizacji. W Wielgiem znajduje się biologiczna oczyszczalnia ścieków wraz z przepompownią, która odprowadza ścieki z budynków mieszkalnych kolektorem o długości 5,6 km i obsługuje ok. 625 osób i bez problemu usuwa dostarczane ścieki komunalne. 57 gospodarstw domowych ma podpisane umowy na wywóz śmieci.

Oczyszczalnia ścieków w Wielgiem

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wyznaczone są tereny pod zabudowę mieszkaniową na ulicy Źródlanej, Poprzecznej i Szkolnej oraz są wyznaczone działki pod zakłady usługowe.

2.3. Kapitał społeczny i ludzki

We wsi działa Ochotnicza Straż Pożarna (54 członków stałych oraz 2 grupy młodzieżowe po 9 członków). OSP ma liczne osiągnięcia na zawodach

sportowych. OSP należy również do Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego.

Wielu mieszkańców Sołectwa działa w Stowarzyszeniu Rozwoju Gminy Wielgie „Przyszłość”.

Konflikty społeczności wiejskiej rozstrzygane są przez Radę Sołecką , sołtysa, Radę Gminy, Wójta Gminy oraz księdza .

Sołectwo wyróżnia duża aktywność gospodarcza. W ostatnich latach nastąpił znaczny napływ ludności z terenu Gminy Wielgie , którzy osiedlili się w Wielgiem, w chwili obecnej ponad połowa mieszkańców to ludność napływowa. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i wykup terenów na ten cel pomniejszył areał wykorzystywany rolniczo.

W sołectwie występuje zabudowa zwarta, domami jednorodzinnymi. Od kilku lat coraz ważniejsza dla nas mieszkańców staje się estetyka otoczenia ich gospodarstw i domów. Koszone są trawniki, upiększane obejścia kwiatami, oczkami wodnymi, krzewami ozdobnymi, itp. Przestrzegane przepisy BHP, domostwa unowocześniane są w infrastrukturę techniczną. Mieszkańcy wsi wspólnie oraz każdy z osobna dbają o środowisko i otoczenie w którym żyją i mieszkają. Śmieci wywożone są na wysypisko i mieszkańcy pilnują aby w bliskim otoczeniu nie powstały dzikie, niekontrolowane wysypiska.

Od grudnia 2004 roku mieszkańcy podpisują umowy na wywóz śmieci z posesji przez firmę, która wypożycza również pojemniki. W najbliższej przyszłości planuje się również wprowadzenie segregacji odpadów.

3. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Wielgie.

Analiza SWOT

Silne strony:

- Duża liczba zakładów mikro i małych usługowo-produkcyjnych,
- Centrum Gminy, tu skoncentrowana jest infrastruktura społeczna gminy,
- Wykształcone społeczeństwo, powyżej przeciętnej Gminy.
- Aktywni gospodarczo mieszkańcy
- Dobre powiązania komunikacyjne i telekomunikacyjne w tym internetowe.

Słabe strony:

- Brak wiejskiego (gminnego) ośrodka kultury
- Brak dużych zakładów pracy
- Niewystarczająco rozwinięta baza agroturystyczna
- Słabo zintegrowane społeczeństwo,
- Zdegradowane założenie dworsko-parkowe.

Szanse:

- Fundusze z Unii Europejskiej
- Wykorzystywanie proponowanych szkoleń – rolnicy, nauczyciele, przedsiębiorcy, bezrobotni
- Sponsoring,
- Wykorzystywanie funkcji mieszkaniowej miejscowości,
- Inwestycje poprawiające stan środowiska naturalnego.

Zagrożenia:

- Odływ ludzi młodych wykształconych z Wielgie do większych ośrodków
- Niż demograficzny
- Starzenie się społeczeństwa
- Rodzące się patologie społeczne
- Degradacja środowiska naturalnego

4. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność miejscowości Wielgie w latach 2009-2016.

l.p.	Nazwa zadania /przedsięwzięcia	Cel	Przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Kwota końcowa i źródła pokrycia
1	Zakup instrumentów muzycznych i wyposażenia dla wiejskiej orkiestry dętej w miejscowości Wielgie.(zrealizowane)	Stworzenie warunków do funkcjonowania orkiestry	Wyposażenie orkiestry w niezbędne instrumenty i sprzęt.	2009	62000,00 środki własne Gminy+ PROW 2007-2013
2	Opracowanie dokumentacji projektowej rewaloryzacji zabytkowego założenia parkowego w Wielgiem (zrealizowane)	Umożliwienie realizacji projektów rewaloryzacyjnych	Publiczne	2009 - 2010	100.000,00 środki własne Gminy + WFOŚr i GW
3	Rewitalizacja zabytkowego założenia	Ochrona założenia dworsko-parkowego ,	Do użytku publicznego	2011 - 2020	Środki własne gminy, WFOŚ, PROW 2007-

	dworsko-parkowego w Wielgiem	przywrócenie jego funkcji			2013 inne,0 1000 000,00
4	Budowa Gminnego Ośrodka Kultury. (Zrealizowane)	Poprawa warunków dla realizacji zadań oświaty kultury i rekreacji	Do użytku publicznego	2011	1479914,07 środki własne gminy +PROW 2007-2013
5	Budowa zespołu boisk „ORLIK 2012 zrealizowane)	Poprawa warunków do uprawiania sportu	Dla młodzieży szkolnej + dorośli	2010	1000 000,00 środki własne gminy, samorząd województwa, budżet państwa
6	Budowa terenowych obiektów sportowych zrealizowane)	Poprawa warunków do uprawiania sportu	Dla młodzieży szkolnej + dorośli	2011	500 000,00 środki własne+ samorząd województwa
7	Budowa chodników i parkingu	Podniesienie bezpieczeństwa i komfortu na drogach publicznych	Do użytku publicznego	2009 - 2020	500 000,00 środki własne gminy +ZDW
8	Kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej	Podwyższenie standardów ochrony środowiska	Do podłączenia posesji prywatnych oraz instytucji publicznych	2009 - 2020	1700 000,00 srodki własne gminy+PROW 20107-2013 +WFOŚ i GW
9	Tworzenie warunków do rozwoju turystyki pobytowej(agr oturystyki)na terenie miejscowości	Stworzenie alternatywnych pozarolniczych miejsc pracy	Dla turystów pobytowych	2009 - 2020	1000 000,00 środki własne właścicieli gospodarstw (posesji)+ PROW 2007-2013
10	Remont kapitalny straźnicy OSP zrealizowane)	Podwyższenie standardu technicznego obiektu	Dla członków OSP	2009 - 2010	5000 000,00 Środki własne gminy

11	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej, skwery, place scieżki itp	Podwyższenie estetyki miejscowości i poziomu życia mieszkańców	Do użytku publicznego	2009 - 2020	500 000,00 środki własne
----	--	--	-----------------------	-------------	--------------------------

5.Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu:

Miejscowość Wielgie położona jest przy drodze wojewódzkiej Nr 558. Charakteryzuje się zwartą zabudową, z wyraźnie ukształtowanym centrum, które stanowi obszar o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców miejscowości i całej gminy. W obszarze tym zlokalizowane są główne instytucje tj: Urząd gminy, kościół, placówka pocztowa, Bank Spółdzielczy, Gminna Spółdzielnia, Zespół Placówek Oświatowych (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum), miejsce pamięci (pomnik), cmentarz, plac targowy, sklepy i punkty usługowe, małe i średnie przedsiębiorstwa. W obszarze tym znajduje się również dziewiętnastowieczne założenie dworsko – parkowe, dla którego opracowana została koncepcja rewitalizacji i będzie realizowana etapami w okresie obowiązywania „Planu” W obszarze tym realizowane są i planowane projekty rewitalizacji (odnowy) W 2010 roku zbudowany został skwer w Wielgiem, ze wsparciem środkami samorządu województwa, parking z placem targowym, etapami budowane są drogi wewnętrzne i chodniki. Przygotowywany jest projekt drugiego etapu odwodnienia, budowy chodników i przebudowy nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 558 w granicach miejscowości Wielgie. Pierwszy etap został zrealizowany w 2008 roku. Opracowywana jest dokumentacja na budowę „ogrodu integracyjnego” w Wielgiem, do realizacji jako jeden z kolejnych projektów. Będzie on częścią rewitalizacji założenia dworsko – parkowego w Wielgiem.

Za kluczowe projekty do realizacji w miejscowości Wielgie w najbliższych latach uznajemy:

- zagospodarowanie przestrzeni publicznych, w tym budowę pieszo jezdni, chodników, parkingów i dróg dojazdowych do instytucji obsługujących mieszkańców
- rewitalizację zespołu dworsko -parkowego;
- przebudowę drogi wojewódzkiej nr 558
- utworzenie wiejskiej kawiarenki internetowej;
- kompleksowe wyposażenie Ośrodka Kultury Gminy Wielgie
- termomodernizację Zespołu Placówek Oświatowych

- kontynuowanie budowy kanalizacji.
- tworzenie warunków dla rozwoju turystyki pobytowej na terenie sołectwa i gminy

Realizacja tych projektów będzie wymagała nakładów z budżetu Gminy Wielgie oraz pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania, w tym środków Unii Europejskiej.